

Curaçao 2030

Op het eiland vragen velen sinds jaar en dag om een masterplan, een visie, een programma van samenhangende projecten dat breed gedragen wordt en daarom boven de partij politiek verheven is. Een 'game plan', riep de voorzitter van de Kamer van Koophandel (KvK). Een masterplan zou dus niet veranderen bij iedere bestuurswisseling.

DOOR MIGUEL GOEDE

De laatste jaren was Barbados het grote voorbeeld. Nu dat eiland flink moet bijsturen vanwege de aanhoudende economische recessie, lijkt haar populariteit geslonken. Dit is echter ten onrechte, want wat Barbados moet doen is een normaal proces bij het besturen met een masterplan. Maar waar blijft ons masterplan?

Masterplan voor Curaçao

Ook nu staat het ontwikkelen van het zogenaamde masterplan voor Curaçao in het in december 2013 verschenen regeringsprogramma. De vraag die in een dergelijk plan beantwoord moet worden is: Hoe willen wij dat Curaçao er in 2030 eruit ziet? Daar is visie voor nodig. En dat lijkt moeielijk

te zijn. Dat is het niet voor mensen die het talent en de vaardigheden hebben en hebben ontwikkeld. Zeker niet als er al vele bouwstenen zijn. Er bestaat bijvoorbeeld een recent document 'Visions on Curaçao'. Daarin vertellen de opstellers wat globale verhalen over onder andere e-business, energie en de financiële sector. Op 14 oktober 2013 hield Anthony de Lima, de initiatiefnemer van het datacenter Ctex, een inleiding over Curaçao in 2030. In zijn visie zijn we in 2030 het meest innovatieve eiland in de regio. Hij zegt dat we om dit te bereiken een nieuw mindset 3,0 moeten ontwikkelen: meer moeten samenwerken, onze oude sterke punten moeten hernieuwen en ons realiseren dat onze multicultuuraliteit ons grootste bezit is. Steven Martina liet na zijn ministerschap een document achter over de economie van Curaçao: 'Curaçao's Economic Potential', gepresenteerd in mei 2013. Hij koos voor zeven sectoren: de maritieme industrie, een maritiem centrum, de airport city, de financiële sector, de raffinaderij, de logistieke hub en het toerisme. In deze periode werd ook het zogenaamde TAC-rapport ('Strategies for Sustainable Longterm Economic Development in Curaçao') opgeleverd. Dit livijve rapport bevat ook informatie die bruikbaar is voor het ontwikkelen van een masterplan.

Adriaans en GreenTown van Andres Casimiri. Andere puzzelstukken zijn concreter: het nieuwe ziekenhuis, Sambal shopping mall en de Unesco-binnenstad. Het Curaçao North Sea Jazz Festival en het Film-festival. Onderzoekcentra als Carmabi dat recent een nieuw gebouwt heeft geopend. Ook de nieuwe megapier en de nieuwe 'Major League'-stadions die verschillende initiatiefnemers voor het eiland willen ontwikkelen om de grote clubs uit de Verenigde Staten aan te trekken.

De drijvende krachten

Andere factoren waar we rekening mee moeten houden bij het ontwikkelen van de visie voor Curaçao 2030, zijn de trends die de toekomst vormgeven. Volgens Al Gore, in zijn boek 'The Future', zijn dat zes richtingen: (1) De economische globalisering die leidt tot de 'BV Aarde', (2) de wereldwijde digitale communicatie en 'het mondiale denken', (3) de machtsverschuiving van het Westen naar andere landen en naar multinationals, (4) de groeiende wereldbevolking in combinatie met een op maar meer consumptie gerichtheid, (5) de grote veranderingen in de wetenschap, biotechnologie, landbouw en geneeskunde en (6) de omwerking van de relatie tussen de mens en de ecosystemen.

Masterplannen uit het verleden

Het lijkt allemaal nieuw om een visie voor Curaçao te willen ontwikkelen, maar er zijn al vele pogingen ondernomen, met wisselend resultaat. Zo denken velen met nostalgie aan 'Vision Kòrsou' dat eind jaren negentig begon en dat het jaar 2020 als horizon had. Het project is enkele jaren later weg bezuinigd door de overheid en omdat de private sector het niet verder alleen kon sponsoren. Zoals zo vaak zijn we niet aan de implementatie toegekomen. Overigens ben ik geen voorstander van het herhalen van Vision Kòrsou. De tijden zijn veranderd en wij zijn veranderd. Zo was er in die tijd geen internet 2,0 of welk social media. De opvolger 'Vision pa Kòrsou', in

het kader van de staatkundige ontwikkelingen is nooit iets geworden. Het betrof een initiatief van de overheid. Voor Vishon Kòrsou, in 1997, ontwikkelde Arthur Andersen '2020: Creating Our Caribbean Future'. Het was voor het eerst dat Curaçao nadrukkelijk werd geplaatst als 'small Caribbean island' en werd opgemerkt dat de raffinaderij niet de toekomst hoeft te zijn. Er werd gekeken naar de toekomst van het eiland, de buurt, de school, het huis, werk & werken en leven. Mark Towery schreef net lang daarna in opdracht van Aqualcetra (Mirand) 'Island of Education & Sophistication'. De titel dekt de lading.

Vanaf de jaren tachtig

Moelike tijden braken aan voor het eiland, na het vertrek van de Shell, de devaluatie van de bolivar, het aflopen van de offshoreverdragen met de Verenigde Staten: tijd voor een nieuw visie en consultants. Eind jaren tachtig was de visie 'meer markt, minder overheid'. Het was de tijdgeest. Het toeristenbureau CTB werd verzelfstandigd en het eerste masterplan voor toerisme zag het daglicht. Dit maal lukte enige vorm van implementatie en de sector werd de belangrijkste van het eiland qua werkgelegenheid en het genereren van diviszen. Groepen als 'Curaçao Action Group' ontwikkelde de implementeerde een plan voor het eiland: de boogjes werden ontwikkeld, WTC en Sonesta werden gebouwd en even stak het eiland het hoofd boven water.

Nog meer puzzelstukjes

Er zijn nog vele puzzelstukjes die gebruikt moeten worden om een masterplan op te stellen voor Curaçao 2030, zoals de resultaten van de laatste census van 2011, uitgevoerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Sinds 2009 bestaat er een ICT masterplan 'Masterplan Curaçao Information Society' dat een visie presenteert hoe optimaal gebruik te maken van de nieuwe technologie in alle sectoren op het eiland. Natuurlijk ontbreekt de onderwijsector niet in het ICT masterplan en wordt er wederom gepleit voor de implementa-

tie van 'One Laptop Per Child'. Vorig jaar is dit masterplan geactualiseerd. Recente studies over de gezondheid van de bevolking. Eerdere studies over armoede uitgevoerd door Reda Sosial. De recente Unesco-studie over de jeugd. Het rapport van Transparency International dat een uitgangssituatie weergeeft om onze democratische instituties weer te versterken. Via het internet kunnen studenten en professionals in het buitenland reël bijdragen aan dit masterplan van hun eiland. Desgewenst kan het programma doorberekend worden met behulp van het economische model 'Curalyse'.

Op het eiland vragen velen sinds jaar en dag om een masterplan, een visie, een programma van samenhangende projecten dat breed gedragen wordt en daarom boven de partij politiek verheven is. Een 'game plan', stelde onlangs Billy Jonckheer, voorzitter van KvK, voor.

FOTO JEU OLIMPIO

In 2005 kon de UNA, zij het met moeite, nog een voortrekkersrol vervullen, als het gaat om de integrale visie op de ontwikkeling van Curaçao. In 2014, het jaar van het vijfendertig jarig bestaan, is de universiteit niet in staat haar missie te vatten en haar rol af te dwingen.

FOTO JEU OLIMPIO

Steven Martina liet na zijn ministerschap een document achter over de economie van Curaçao: 'Curaçao's Economic Potential', gepresenteerd in mei 2013.

FOTO JEU OLIMPIO

En andere invalshoek om de visie te ontwikkelen is het kijken naar de grote vragen van deze tijd: Wat moeten we met de raffinaderij? In Vision Kòrsou, in 1997, werd voor het eerst Curaçao nadrukkelijk werd geplaatst als 'small Caribbean island' en werd opgemerkt dat de raffinaderij niet de toekomst hoeft te zijn. Tot nu toe is de raffinaderij zeer belangrijk, maar nog niet urgent. We wachten tot dat het er crisis is. Ondertussen zijn er alternatieve plannen voor het gebied waar de raffinaderij op gebouwd is. Onder andere door Green Town.

FOTO'S ANTILIAANS DAGBLAD

En andere invalshoek om de visie te ontwikkelen is het kijken naar de grote vragen van deze tijd: Wat moeten we met de raffinaderij? In Vision Kòrsou, in 1997, werd voor het eerst Curaçao nadrukkelijk werd geplaatst als 'small Caribbean island' en werd opgemerkt dat de raffinaderij niet de toekomst hoeft te zijn. Tot nu toe is de raffinaderij zeer belangrijk, maar nog niet urgent. We wachten tot dat het er crisis is. Ondertussen zijn er alternatieve plannen voor het gebied waar de raffinaderij op gebouwd is. Onder andere door Green Town.

Delen van de puzzel
Vele anderen hebben een deel van de puzzel op tafel gelegd. De airport city van Maurice

ren aan dit en andere processen.

Het gaat om het proces

Sommigen zullen opwerpen dat het proces, de dialoog, 'Kolaborativo' en ander overleg met stakeholders zo belangrijk is. Dat is het ook. De dialoog heeft twee kanten: de procedures en de inhoud. Juist over de inhoud is het zo stil. En dat is niet zo moeielijk dat het rechtvaardig waarom er tot nu toe bijna niets is gebeurd en is bereikt. Het is evident dat de overheidsdepartementen die sinds 10-10-10 nog niet functioneren, bijna geen rol van betekenis vervullen, als het gaat om visie en masterplan. De tijd begint te dringen: in 2019 loopt het contract van de raffinaderij af en lopen bepaalde regelingen af waar de financiële sector op steunt.

In 2005 kon de UNA, zij het met moeite, nog een voortrekkersrol vervullen, als het gaat om de integrale visie op de ontwikkeling van Curaçao. In 2014, het jaar van het 35-jarig bestaan, is de universiteit niet in staat haar missie te vatten en haar rol af te dwingen.

Het gaat om het verhaal

Wat Curaçao nodig heeft, is een verhaal over toekomst en een 'storyteller' die het vertelt. En daar schort het aan. De huidige visie is een impliciete visie van een populatist, uit jaren zestig, met thema's uit het pre-industrieel en industrieel tijdperk als: klassieke klassenstrijd, de kolonisatie, culturele identiteit en onafhankelijkheid, met onvoldoende oog voor globalisering, technologie, kennismening, duurzaamheid, creativiteit en innovatie. Deze impliciete visie wordt ijverig, zonder verhaald uitgevoerd en zal niet leiden tot een structurele duurzame ontwikkeling, maar tot verdeeldheid, armoede en criminaliteit. Het gemis aan een echte visie wordt, wellicht

opportuniteitsch, opgevuld door pogingen van groepen, zoals 'Reforma' en 'Progreso' die via social media dit vacuüm trachten in te vullen. De ene negatief en de ander positief. Een echt masterplan op korte termijn

is noodzakelijk en mogelijk.

Miguel Goede is zelfstandig onderzoeker en coach op het gebied van governance. migoede@gmail.com www.miguelgoede.com

Wat Barbados moet doen is een normaal proces bij het besturen met een masterplan. Maar waar blijft ons masterplan?

Bronnen:

- www.curaçao2030.com
- 'Island of Education and Sophistication' (http://www.ambblaja.esteri.it/NR/rdonlyres/08CFC6575DF24D9F-BBE8-8AC6555DF9718726/2012_06_21whitePaperInvestorsCuraçao.pdf).
- Masterplan Curaçao Information Society (<https://sites.google.com/site/curaçaoknowledge/masterplan-curaçao-information-society>)
- van Kol (http://www.dbln.org/tekst/_neeo03190101_01/_neeo03190101_01_0066.php)
- www.visionsoncuracao.com
- Curaçao 3.0 (auteur M.P.Goede, 2013)